

IKUSTEN ETA IKASTEN

joan mari torrealday

Egoera bat

Ni ondo

Zu ondo

Bera ondo

Gu txarto

Zuek txarto

Areek txarto

Deklinaziño barriren bat ete da?

Barria? Kia! Zoritzarrez ez da barria. Nik, beintzat, beti ezagutu dot alan. Esan leiteke, euskaldunon gaixotasuna dala.

Gutariko bakoitxa, bakoitxari aparte begiratuta, ederto-edo ari dala bierrean esan geinke. Gauza politikak egiten ditu, ta ondo egin be. Ondo dabil. Ondo zabiltz. Ondo nabil.

Baiña ez gara konturatu oraindiño, bakoitxa bere aldetik joanik, ez daitekela orretara gaurko munduan aurreratu? Ez jaku, antza, Euskalerraren bizitza ardura, geurea baiño. Bata-suna dogu bearrezko. Erri lez, gaiñera, bizitzeko baldinkizun, kondiziño, jaku diñogun alkartasun ori.

Ta ain zuzen, orixe da falta jakuna.

Zer gertatzen da ekipoan lanean asteko orduan? Konpondu-eziña, ikusi-eziña, batu-eziña, alkartu-eziña. Au dana, ta geiago. Ara: neiko aldizkari (txiki ta ez ain txiki) dago Euskalerrian... Batak bestereakin eztauko zer-ikusirik. Ori da egia. Bizkaia emen dago, Gizpuzkoa an, Lapurdi arantzago... Ba daukogu alkarren ezagutzerik? Aberatsak ba dagoz Euskalerrian (txarto ezpanago)... Euskalerraren alde zer egin bear be bai (txarto ezpanago)... Egiten dabe ezer?

Auxe da gure egoera.

Diñotana: Batasuna ta alkartasuna bagenduz, orain daukogu apurragaz be asko lortuko geunke. Gure Euskalerriak beste itxura bat eukiko leuke, ez agoniakoa.

Ni ortan nago.

bai batak eta bai besteak

Gaur berba asko egiten da, bataren alde edo bestearen aurka. Pontu batzuetan suertez dabiltz, azken-urteotan, emakumeak, eritxiak euren alde doaz-ta. Danon bardintasuna aldarrikatzean, esaterako.

Danon bardintasuna. Ta ez oraiñarte lez. Adibide bat jarriko dot, agergarritzat: Neskaren batek birjintasuna galtzen banean, nogaz ezkondu eitekean gizajia gero? Ta, ostera, mutil gazteentzat libre zan —ta ez ain txarto ikusia— emagaldueri bisitatxoren bat egitea. (Maitasunaren eskabideak izaki, segurutik!) Olako neskea dala ta ez dala, erri osoa mar-mar. Gizona balitz: mutik. Gizonaren deretxoak! Zeozergaitik gozak gizonetzkoak, ez ala?

Gizonetzkoen artean uste ta eritxi au zabaldurik egoala ba nekian. Uste enebana zan emakumezkoen artean be olan eitekeanik.

Italia'n egin eutsen itaun au 500 gazteri, mutil ta neska:

Andrazkoari ezkontzeko birjintasuna eskatzen jakon ezkerro, ia gizonetzkoeri be eskatu bearko ete litzakien. Auxe zan itauna.

Ara erantzunak:

Baietza, 104 mutillek eta 90 neskek erantzun eben.

Ezetz, ez jakela eskatu bear, 144 mutillek eta 122 neskek. Gaiñerakoak ez eben erantzun, edo ez euken eritxirik orretan.

Siñistu!

Andrakaz gagozan ezkerro, beste adibide bat be esan bear dogu. Euren alde. Emakumearen promozioñoa dala-ta, androk munduan artuten doazen garrantzia ezin leiteke ukatu. Duda-rik eztago: Kontzilioak asko lagundu deutso pontu onetan emakumeari.

Baiña, Foru'n, orretarako, ez da Kontzilioaren bearrizanik izan. Bost urte dirala dogu emen andra bat aguazil. Gero, telebisiñoa, tabar, eztaikit nun Senadukoa egin dabela andra bat-eta, ibilliko dira! Ze demoniño! Antzik ba ete dauko, gero, Senadukoa izateak Foru'ko aguazil izateagaz? Senadukoak eztauko porrarik be!

Irakurri dozue oingorako egunerokoetan, Gipuzkoa'ko pe-riodikuetan be agertu da-ta. Diñotanez, andra bat, Juana Bastarretxea, da Foru erriko aguazilla. Bost urte eginkizun orretan eroanaz be, ez ei dau iñor kartzelara eroan bearririk izan. Alan da ze, sitsak dira kartzelan nagusi... Ori da forutarren suertea! Baiña, ez deskuidatzeko, diño gure aguazillak. Kontuz, forutarrak, badaezpadan be!

Gure aguazillak diñonez, bere asarrealdi bakarrak umien amakaz izan dauz, umiori barrabaskerien bategaitik errierta egin deutsela-ta. Ez da burukomin askorik aguazil batentzako. Ori balitz inguruetako aguazillen problema ta biotz-miñik andiena, ofizio orretarako eskabideak ugarituko litzakez, bai. Edo ostantzean, problemarik ez daien euki, Foru'n lez, andrak imiñi bear. Ez ala? Orretara, ez litzake, bearbada, problemarik egongo, baiña, beintzat, berba-otsa entzungo geunke bazterretan! Ez dakit zein litzaken ohea.

Foru'ko gure aguazillari ikustalditxoren bat egin gura ba-deutsazue, ba dakizue Foru nun dagon.

ERRIEN AURRERAKUNTZA

PAUL VI'garrenaren

AGIRIA

euskeratuta salgai daukazu, eskatu nai dozuzan beste

ANAITASUNA - Irala, 8 - BILBAO-12

ANAITASUNA

8

Kantauriko Frantziskotarrak argitaratua

ANAITASUNA idazti lez agertuko da, aldizkari lez argitaratzeko baimenak eldu artean.

IDAZTI 1967 -ko IRAILLAREN 23 -an AMAITU EBAN «GRAFICAS BILBAO» IRARKOLAK.

Zuzendaritza ta Banakola

Irala, 8 — Bilbao-12

D. L.: BI 1.753 - 1967

GRAFICAS BILBAO - Gordóniz, 28, 3.º - BILBAO-12